

Täysistunto

Keskiviikko 22.4.2026 klo 14.00—22.02

9. Hallituksen esitys eduskunnalle tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyviä muutoksista oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön

Hallituksen esitys HE 9/2026 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 4/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 4/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Esittelypuheenvuoro, valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.24 **Mauri Peltokangas ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksessä on kyse tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvistä muutoksista oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tietosuojalakia, ja sen lisäksi ehdotetaan pääsääntöisesti teknisiä muutoksia kymmenneen muuhun oikeusministeriön hallinnonalan lakiin.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tietosuojalain käsittelyn lainmukaisuutta, erityisiä henkilötietoryhmiä koskevaa käsittelyä sekä rikostuomioihin ja rikoksiin liittyvien tietojen käsittelyä koskevia säännöksiä. Samassa yhteydessä myös vakuutuslaitoksia koskevia henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä ehdotetaan selvennettäväksi. Tietosuojalakia ehdotetaan lisäksi muutettavan siten, että yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettu sertifiointielimen akkreditointi ehdotetaan siirrettäväksi tietosuojavaltuutetulta kansallisen akkreditointielimen eli FINAS-akkreditointipalvelun tehtäväksi.

Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan muun muassa täsmennettäväksi ja laajennettavaksi tietosuojalakia siten, että säännös luo viranomaiselle jatkossa henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamisen lisäksi myös silloin, kun käsittely on tarpeen ja oikeasuhtaista viranomaiselle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi. Hallintovaliokunta kannattaa tätä ehdotettua lainsäädäntöä selkeyttävää muutosta.

Ehdotetut muutokset toteuttavat hallitusohjelman tavoitteita edistää tiedon liikkuvuutta ja julkisten palveluiden tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä hyödyntää tarvittaessa nykyistä laajemmin yleisen tietosuoja-asetuksen sisältämää kansallista liikkumavaraa. Ehdotuksella varmistetaan myös, että oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntö on ajantasaista ja selkeää sekä vastaa unionin oikeuden vaatimuksia ja perustuslain tulkintakäytännöstä johtuvia edellytyksiä perusoikeuksien rajoittamiselle.

Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunta pitää esityksen tavoitteita tärkeinä hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä, ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena sekä hyvin valmisteltuna. Hallintovaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä vähäisin muutosehdotuksin. Mietintö on yksimielinen. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset esittelystä. — Edustaja Hänninen.

19.27 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Käsittelemme tänään esitystä, jolla päivitetään laajasti oikeusministeriön hallinnonalan tietosuojalainsäädäntöä. Muutokset ovat osa hallituksen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistusta, jonka lähtökohtana on selkeä, ajantasainen ja turvallinen henkilötietojen käsittely Suomessa. Käsittelemme siis konkreettisia toimia turvallisemman Suomen puolesta. — Kiitos, arvoisa puhemies. Kannatan esitystä.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 9/2026 vp sisältyvien 1.—11. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.